

IMPACTO DEL ESTADO DE ALARMA SOBRE EL PERSONAL EN FORMACION (RESIDENTES) DE LA CONSELLERIA DE SANIDAD

En valencià a continuació del texto en castellano

- ! **El personal sanitario en formación tiene un papel vital que ejercer en la actual situación de emergencia sanitaria y con una exigencia enorme en su tarea.**
- ! **Su protección como trabajadores en formación es esencial desde un punto de vista sanitario, laboral y personal, por lo que SIMAP-PAS insiste en:**
  - o **Exigencia de unos medios adecuados de seguridad en el trabajo.**
  - o **Consideración de su situación de personal en formación.**
  - o **Respeto de las medidas de conciliación familiar.**
  - o **Contratos de especialista en vez de prórroga de contrato de formación a los de último año.**

Estimad@s amig@s: nadie cuestiona la participación de los residentes en la crisis, y sin duda por su parte, todos están dispuestos a representar el papel que se les asigne. Este compromiso con la organización no obsta para que

también se tenga que velar por sus derechos, empezando por los de seguridad individual, y continuando por los de índole laboral, formativa y económica.

En este contexto hay que distinguir dos facetas distintas:

- Cuestiones inmediatas organizativas que determinan la forma de implicación del residente en la asistencia sanitaria
- Implicaciones a largo plazo, contractuales y formativas.

CUESTIONES INMEDIATAS ORGANIZATIVAS

En el momento actual se está produciendo una integración y homologación del personal en formación al resto de los componentes de los equipos asistenciales. Se les está considerando de manera generalizada como un miembro más de la estructura asistencial y, salvo pequeños matices, **se está contando con ellos como uno más para la atención a los pacientes y el funcionamiento de la organización.**

Aunque hay unas directrices básicas emitidas por el Ministerio y, de forma algo más próxima, por la Conselleria de Sanidad, la realidad es que es inevitable que conforme se va bajando en la estructura asistencial hacia elementos de menor tamaño, **esas directrices *macro* se van adaptando a la realidad *micro***, interpretando las gerencias y los coordinadores lo planteado y ejecutándolas, con más o menos consenso, en función de su realidad estructural. Es imposible hacer afirmaciones generales e intentar obtener información exhaustiva de todos esos niveles asistenciales, y de las implicaciones que tienen en la práctica para el personal en formación. Cada hospital, cada servicio, cada centro de salud y cada punto de zona básica tiene unas características propias y diferenciadas, y cada uno de ellos plantea soluciones que dependen de esas características y de las soluciones organizativas que se les ocurren a los responsables.

Los aspectos en que pueden surgir problemas son múltiples:

- Disponer de medios y herramientas de trabajo adecuadas (EPIs)
- Circuitos asistenciales adecuados para la protección del paciente y del profesional.
- Respeto suficiente, o al menos mínimo, de los tiempos de trabajo y descanso
- Reconocimiento de la compensación económica adecuada al trabajo realizado.

Los problemas personales derivados de lo excepcional de la situación pueden afectar a todo el personal (sobrecarga psicológica, estrés, problemas de conciliación...) pero quizás sean especialmente graves para parte del personal en formación, pues a la angustia y sobrecarga se puede añadir un problema de responsabilidad para la que, de forma variable según el año de residencia en que se encuentren, pueden no estar aún no totalmente preparados.

IMPLICACIONES A "MEDIO" PLAZO

En la situación actual, con el Estado de Alarma vigente, hay una serie de consecuencias para los residentes que impactan de forma grave en su situación.

Desde luego es evidente que en la doble faceta del residente, laboral y docente,

! **Desde el punto de vista docente**, esta actividad ha quedado totalmente suspendida. En la práctica, todas las actividades docentes y formativas han quedado canceladas, y prácticamente ha desaparecido de facto todo tipo de supervisión y asunción progresiva de responsabilidad. Además, ante la **pérdida de opciones formativas**, dependiendo de cuanto se prolongue la situación, habrá también que pensar en cómo compensarla, sin que las medidas supongan problemas en la vida laboral y

profesional de los afectados o agravios en las posibilidades de opciones laborales futuras.

! **Desde el punto de vista laboral**, la situación es distinta según el momento del periodo de residencia en que se encuentra cada uno:

- Para la mayoría no parece haber impactos relevantes a corto plazo, y esperamos que la crisis se supere en un tiempo que no condicione un impacto grave (por prolongado) en su situación laboral. El impacto docente es otra cosa. De todas formas para los que se encuentran en las primeras fases de su formación el tema de la responsabilidad sí que puede ser importante y grave, sin olvidar la parte de potenciales responsabilidades legales personales.
- Para aquellos que **terminan su periodo formativo el próximo mes de mayo**, cualquier prolongación del problema más allá de esa fecha **sí implica consecuencias**. En ese momento, y si antes no se da prioridad a establecer una regulación excepcional y permitir llevar a cabo la evaluación final de la residencia, en el caso de no poder constituirse de forma presencial los órganos colegiados, de forma telemática u otro tipo de medidas encaminadas a no paralizar la evaluación final de la residencia, podrían existir problemas en la en dichas evaluaciones finales, lo que retrasaría la obtención del título de especialista. Además, el Decreto del Estado de Alarma contempla su prórroga contractual obligatoria sin más, lo que les supone una clara lesión de sus derechos, pues podrían ser ya especialistas, y además trabajarán como tales de facto, y sin embargo se pretende no

considerarlos así y prorrogar un contrato de formación para actividades asistenciales sin esa característica.

! **Personal pendiente de elección de plaza.** También es clara la repercusión para aquellos que hayan aprobado la última convocatoria.

Los resultados definitivos del examen tendrían que haberse publicado el 19 de marzo, un mes después de que salieran a la luz los provisionales. Pero la situación excepcional del país, y en aplicación de "la suspensión de plazos conforme a lo establecido en el Real Decreto 463/2020, de 14 de marzo" queda todo interrumpido hasta la finalización del estado de alarma y su posible prolongación.

Es evidente que la incorporación de los R1 no se va a producir y el retraso de la misma no es posible determinarlo en este momento.

Líneas de acción de SIMAP-PAS:

- 1-** Presentación ante la Conselleria la solicitud oficial de la inmediata transformación de los contratos de todos los residentes de último año en contratos como personal estatutario especialista (ya realizado).
- 2-** Reclamación ante instancias judiciales.
- 3-** Acciones para que la participación del personal en formación en el trabajo asistencial, una vez finalizado el periodo de residencia, sea con el adecuado reconocimiento de su situación profesional y económica (planteamiento similar al realizado en Galicia) y no tal como se pretende ahora.

- 4- Recogida de incidencias planteadas en este ejercicio extraordinario de su trabajo (deficiencias humanas o materiales, esquemas inadecuados de organización y distribución del trabajo...) para actuación sobre ellas tanto desde un punto de vista individual como colectivo, a través del correo electrónico simap_residentes@simap.es.
- 5- Recogida de toda la información de la organización excepcional puesta en marcha, especialmente desde un punto de vista *macro* y *micro*, y actuando en consecuencia, especialmente a través de los Comités de Seguridad y Salud.
- 6- Vigilancia para que la puesta en marcha de las medidas contempladas en el Estado de Alarma suponga el menor grado posible de imposición de situaciones inadecuadas por peligrosas (física o psicológicamente) para el personal en formación.
- 7- Exigencia a que se extienda al personal en formación las imprescindibles medidas de respeto a las necesidades de conciliación, teniendo en cuenta además la especial frecuencia que entre éste tiene el que más de un miembro de la unidad familiar forme parte del colectivo.
- 8- Reclamación de medidas de compensación para las consecuencias en la parte formativa y docente de la relación laboral del residente, y tanto más cuanto más se prolongue el problema.
- 9- Requerimiento de adopción de medidas compensatorias para los aprobados en la última convocatoria MIR que verán retrasada su incorporación al proceso formativo con el correspondiente impacto en su futuro.

Quando todo esto pase habrá que cambiar el planteamiento, y pasar a exigir el reconocimiento real de esa importancia que en estos días difíciles nos dan con tanta facilidad, y que en tiempos normales se nos niega. La sanidad pública es vital, y ahora que han visto que es así tendrán que actuar en consecuencia,

invertir el presupuesto necesario y mejorar las condiciones laborales y retributivas de todo el personal implicado.

Versió en **valencià**

www.simap-pas.es

26 de març de 2020

IMPACTE DE L'ESTAT D'ALARMA SOBRE EL PERSONAL EN FORMACIÓ (RESIDENTS) DE LA CONSELLERIA DE SANITAT

- ! **El personal sanitari en formació té un paper vital que exercir en l'actual situació d'emergència sanitària i amb una exigència enorme en la seua tasca.**
- ! **La seua protecció com a treballadors en formació és essencial des d'un punt de vista sanitari, laboral i personal, per la qual cosa SIMAP-PAS insisteix en:**
  - o **Exigència d'uns mitjans adequats de seguretat en el treball.**
  - o **Consideració de la seua situació de personal en formació.**
  - o **Respecte de les mesures de conciliació familiar.**
  - o **Contractes d'especialista en comptes de pròrroga de contracte de formació als d'últim any.**

Estimats/ades amics/gues: ningú qüestiona la participació dels residents en la crisi, i sens dubte per part seua, tots estan disposats a representar el

paper que se'ls assigne. Aquest compromís amb l'organització no obsta perquè també s'haja de vetlar pels seus drets, començant pels de seguretat individual, i continuant pels d'índole laboral, formativa i econòmica.

En aquest context hi ha que distingir dues facetes diferents:

- Qüestions immediates organitzatives que determinen la forma d'implicació del resident en l'assistència sanitària
- Implicacions a llarg termini, contractuals i formatives.

QÜESTIONS IMMEDIATES ORGANITZATIVES

En el moment actual s'està produint una integració i homologació del personal en formació a la resta dels components dels equips assistencials. Se'ls està considerant de manera generalitzada com un membre més de l'estructura assistencial i, excepte xicotets matisos, **s'està comptant amb ells com un més per a l'atenció als pacients i el funcionament de l'organització.**

Encara que hi ha unes directrius bàsiques emeses pel Ministeri i, de forma una mica més pròxima, per la Conselleria de Sanitat, la realitat és que és inevitable que conforme es va baixant en l'estructura assistencial cap a elements de menor grandària, **aqueixes directrius *macro* es van adaptant a la realitat *micro***, interpretant les gerències i els coordinadors el plantejat i executant-les, amb més o menys consens, en funció de la seua realitat estructural. És impossible fer afirmacions generals i intentar obtenir informació exhaustiva de tots aqueixos nivells assistencials, i de les implicacions que tenen en la pràctica per al personal en formació. Cada hospital, cada servici, cada centre de s'allau i cada punt de zona bàsica té unes característiques pròpies i diferenciades, i cadascun d'ells planteja solucions que depenen d'aqueixes característiques i de les solucions organitzatives que se'ls ocorren als responsables.

Els aspectes en què poden sorgir problemes són múltiples:

- Disposar de mitjans i eines de treball adequades (EPIs)
- Circuits assistencials adequats per a la protecció del pacient i del professional.
- Respecte suficient, o almenys mínim, dels temps de treball i descans
- Reconeixement de la compensació econòmica adequada al treball realitzat.

Els problemes personals derivats de l'excepcional de la situació poden afectar a tot el personal (sobrecàrrega psicològica, estrès, problemes de conciliació...) però potser són especialment greus per a part del personal en formació, doncs a l'angoixa i sobrecàrrega es pot afegir un problema de responsabilitat per a la qual, de manera variable segons l'any de residència en què es troben, poden no estar encara no totalment preparats.

IMPLICACIONS A "MITJÀ" TERMINI

En la situació actual, amb l'Estat d'Alarma vigent, hi ha una sèrie de conseqüències per als residents que impacten de manera greu en la seua situació.

Per descomptat és evident que en la doble faceta del resident, laboral i docent,

! **Des del punt de vista docent**, aquesta activitat ha quedat totalment suspesa. En la pràctica, totes les activitats docents i formatives han quedat cancel·lades, i pràcticament ha desaparegut de facto tot tipus de supervisió i assumpció progressiva de responsabilitat. A més, davant la **pèrdua d'opcions formatives**, depenent de quant es prolongue la situació, hi haurà també que pensar en com compensar-la, sense que les mesures suposen problemes en la vida laboral i

professional dels afectats o greuges en les possibilitats d'opcions laborals futures.

! **Des del punt de vista laboral**, la situació és diferent segons el moment del període de residència en què es troba cadascun:

- Per a la majoria no sembla haver-hi impactes rellevants a curt termini, i esperem que la crisi es supere en un temps que no condicione un impacte greu (per prolongat) en la seua situació laboral. L'impacte docent és una altra cosa. De totes maneres per als que es troben en les primeres fases de la seua formació el tema de la responsabilitat sí que pot ser important i greu, sense oblidar la part de potencials responsabilitats legals personals.
- Per aquells que **acaben el seu període formatiu el mes vinent de maig**, qualsevol prolongació del problema més enllà d'aqueixa data **sí que implica conseqüències**. En aqueix moment, i si abans no es dona prioritat a establir una regulació excepcional i permetre dur a terme l'avaluació final de la residència, en el cas de no poder constituir-se de manera presencial els òrgans col·legiats, de manera telemàtica o un altre tipus de mesures encaminades a no paralitzar l'avaluació final de la residència, podrien existir problemes en l'en aquestes avaluacions finals, la qual cosa retardaria l'obtenció del títol d'especialista. A més, el Decret de l'Estat d'Alarma contempla la seua pròrroga contractual obligatòria sense més, el que els suposa una clara lesió dels seus drets, perquè podrien ser ja especialistes, i a més treballaran com a tals de facto, i no obstant això es pretén no considerar-los així i prorrogar un contracte de formació per a activitats assistencials sense aqueixa característica.

! **Personal pendent d'elecció de plaça.** També és clara la repercussió per a aquells que hagen aprovat l'última convocatòria.

Els resultats definitius de l'examen haurien d'haver-se publicat el 19 de març, un mes després que isqueren a la llum els provisionals. Però la situació excepcional del país, i en aplicació de "la suspensió de terminis conforme al que s'estableix en el Reial decret 463/2020, de 14 de març" queda tot interromput fins a la finalització de l'estat d'alarma i la seua possible prolongació.

És evident que la incorporació dels R1 no es produirà i el retard de la mateixa no és possible determinar l'en aquest moment.

Línies d'acció de SIMAP-PAS :

- 10-** Presentació davant la Conselleria la sol·licitud oficial de la immediata transformació dels contractes de tots els residents d'últim any en contractes com a personal estatutari especialista (ja realitzat).
- 11-** Reclamació davant instàncies judicials.
- 12-** Accions perquè la participació del personal en formació en el treball assistencial, una vegada finalitzat el període de residència, siga amb l'adequat reconeixement de la seua situació professional i econòmica (plantejament similar al realitzat a Galícia) i no tal com es pretén ara.
- 13-** Recollida d'incidències plantejades en aquest exercici extraordinari del seu treball (deficiències humanes o materials, esquemes inadequats d'organització i distribució del treball...) per a actuació sobre elles tant des d'un punt de vista individual como col·lectiu, a través del correu electrònic simap_residentes@simap.es.

- 14-** Recollida de tota la informació de l'organització excepcional posada en marxa, especialment des d'un punt de vista *macro* i *micro*, i actuant en conseqüència, especialment a través dels Comitès de Seguretat i Salut.
- 15-** Vigilància perquè la posada en marxa de les mesures contemplades en l'Estat d'Alarma supose el menor grau possible d'imposició de situacions inadequades per perilloses (física o psicològicament) per al personal en formació.
- 16-** Exigència a que s'estenga al personal en formació les imprescindibles mesures de respecte a les necessitats de conciliació, tenint en compte a més l'especial freqüència que entre aquest té el que més d'un membre de la unitat familiar forme part del col·lectiu.
- 17-** Reclamació de mesures de compensació per a les conseqüències en la part formativa i docent de la relació laboral del resident, i molt més com més es prolongui el problema.
- 18-** Requeriment d'adopció de mesures compensatòries per als aprovats en l'última convocatòria MIR que veuran retardada la seua incorporació al procés formatiu amb el corresponent impacte en el seu futur.

Quan tot això passe caldrà canviar el plantejament, i passar a exigir el reconeixement real d'aqueixa importància que en aquests dies difícils ens donen amb tanta facilitat, i que en temps normals se'ns niega. La s nieu pública és vital, i ara que han vist que és així hauran d'actuar en conseqüència, invertir el pressupost necessari i millorar les condicions laborals i retributives de tot el personal implicat.

Para cualquier aclaración que necesitéis podéis dirigiros a los delegados asignados a los diferentes departamentos de salud

CORREO ELECTRÓNICO

simap_residentes@simap.es

NO HACE FALTA SER MUCH@S PARA HACER LAS COSAS BIEN, PERO CUANT@s
MÁS SEAMOS MÁS COSAS ALCANZAREMOS.

ÚNETE A NOSOTR@s

SIMAP-PAS

SOMOS COMPAÑER@s

Toda la información que os enviamos la encontrareis en la **web del SIMAP** junto con la actualidad sobre normativa laboral, acción sindical y política sanitaria: www.simap-pas.es